

Handicapafdelingen
Kontaktperson: Jesper Dan Jensen
Jesper.Dan.Jensen@regionsyddanmark.dk
Sikker epost:
Direkte tlf. 76631073

19. marts 2007
Journal nr. 07/2357
Side 1 / 7

Besvarelse af udvalgsspørgsmål 107 og 109 vedr. forhold på Strandvænget

Besvarelse af udvalgsspørgsmål 107, almindelig del, om indhentelse af redegørelse fra Region Syddanmark i forlængelse af dokumentarudsendelsen "Er du åndsvag", til socialministeren.

Har tilsynet fra Region Syddanmark og før det gamle Fyns Amt svigtet?

I 2002 udarbejdede Fyns Amt efter fælles udgangspunkt fra Amtsrådsforeningen et koncept for udførelse af tilsyn på de sociale tilbud. I Fyns Amt har amtsrådet vedtaget notater af henholdsvis 26. november 2002 og 26. februar 2003 omhandlende fremgangsmåden for tilsyn med de sociale tilbud. Dette koncept blev brugt til de efterfølgende tilsyn, der blev ført med Strandvænget.

Det første tilsyn dækkede året 2004, og blev afholdt på afdeling 1A. Denne afdeling blev udvalgt, da den var helt ny og der havde været indkøringsvanskeligheder. Det blev ved årsskiftet 2005-06 i amtsrådet besluttet, at der i 2005 og 2006 under ét kun skulle udføres et tilsyn pr. bo- og dagtilbud på grund af arbejdsbyrden med strukturreformen. Tilsynet med Strandvænget blev afholdt i august 2005 på afdeling 10-12.

Et tilsyn i Fyns Amt startede med, at de tilsynsførende indsamlede materiale omkring institutionen og lavede et servicetjek. Et servicetjek var en gennemgang af det sociale tilbuds administrative, budgetmæssige, social-faglige og personalemæssige status. Ved servicetjek indhentes informationer fra de forskellige medarbejdere i forvaltningen, der havde kontakt med tilbudet samt fra tilbudet selv, fx beskrivelser af forskellige politikker. De tilsynsførende kunne ud fra de informationer, de her fik, danne sig et overblik over institutionen og udvælge nogle fokusområder for tilsynet og forberede tilsynet derefter. Selve tilsynet foregik over en dag og bestod af dels interviews med ledelsen, pårørende, medarbejdere og beboere/brugere og dels en gennemgang af de fysiske rammer. Efterfølgende samledes interviews, relevante oplysninger fra servicetjek og fra det indsamlede materiale i en tilsynsrapport, der blev forelagt amtets Social- og Psykiatriudvalg.

Det vigtigste opfølgingspunkt for Handicapafdelingen efter tilsynene på Strandvænget var, at handleplanerne ikke var ajourførte.

Personalets adfærd i situationer, som dem der blev vist på TV2, ville ikke kunne opfanges i et tilsyn efter den valgte model.

Tilsynsrapport 2005 viste, at Strandvænget var bagud med at udarbejde handleplaner for beboerne. Der blev fra Handicapafdelingens side især i 2006 fulgt op konkret på Strandvængets ajourføring af handleplaner, efter dette var blevet påpeget som en mangel i tilsynsrapporterne. Fagkonsulenterne deltog således i en del handleplansmøder og fulgte i øvrigt op telefonisk.

I lyset af den særdeles uhensigtsmæssige adfærd fra medarbejdere på Strandvængets afdeling 15 – 18, som nu er blevet kendt gennem udsendelsen i TV2, kan man gøre sig nogle overvejelser vedrørende de prioriteringer, som Fyns Amt har gjort i forløbet.

- For det første viser sagen, at der er svagheder ved den valgte tilsynsmodel. Selv om det næppe er muligt ved et tilsyn at sikre sig fuldt ud mod adfærd, som den nu kendte, må det skønnes, at tilsynet kunne have været tilrettelagt, så det kom tættere på den daglige praksis i tilbudet.
- For det andet var det uheldigt, at Fyns Amt måtte vælge at neddrose tilsynsvirksomheden i 2006 for at kunne overkomme det ekstra arbejde både ved nedlukningen af amtet og ved medarbejderes deltagelse i opbygningen af de nye kommuner og regionen, som var konsekvensen af strukturreformen.
- For det tredje kunne det i lyset af den nuværende viden have været hensigtsmæssigt, om Handicapafdelingen havde valgt at gå tættere ind i arbejdet med at bidrage til institutionsledelsens opstramning på og udvikling af afdeling 15 – 18.

Region Syddanmark er i gang med at udarbejde et tilsynskoncept pr. 1. april 2007. Der er endnu ikke udført systematisk tilsyn på Strandvænget, men i forlængelse af udsendelsen "Er du åndsvag", er der iværksat et særligt tilsyn på Strandvænget.

Har der været stor personalegennemstrømning på den berørte afdeling?

På den berørte afdeling har der i perioden 1. januar 2003 – dags dato været følgende personalegennemstrømning: 49 er fratrådt (heraf 5 på efterløn/pension), 48 er blevet ansat. Begge tal er inklusiv rengøringspersonale og afløsere på månedsløn.

Tallet vidner om, at der har været meget personalegennemstrømning, dog skal det nævnes, at en del af denne gennemstrømning skyldes, at afløsere bevidst anvendes i kortere perioder, hvilket medfører, at en del af gennemstrømningen er naturlig.

Med hensyn til ledere har der på den berørte afdeling været 3 afdelingsledere ansat fra 1. januar 2003 og frem til i dag. I denne periode var der fra d. 1. februar 2006 til d. 1. november 2006 ikke ansat en leder på afdelingen, hvorfor Strandvængets ledelse valgte at indsætte institutionens souschef som fungerende leder på afdelingen.

Har personalet på den berørte afdeling bestået af uddannet personale eller uddannede medhjælpere?

På den berørte afdeling er der 37 fastansatte dag og aftenvagter. Heraf er 31 uddannede pædagoger og 6 er uddannede omsorgshjælpere. Yderligere er der 4 nattevagter, som er uddannede omsorgshjælpere, 4 rengøringsassistenter og 14 afløsere (uddannede).

På tidspunktet for optagelserne til udsendelsen "Er du åndsvag" var der i hus 17, som der blev filmet i, 7 uddannede pædagoger, 1 uddannet omsorgshjælper, 1/2 uddannet nattevagt og en rengøringsassistent.

Har der de seneste år været igangsat særlige tiltag i forhold til personaleudvikling på den berørte afdeling?

De udviklingstiltag, der har været sat i værk med projektbeskrivelsen "fra hus til enhed", retter sig mod at kvalificere den pædagogiske dagligdag og forebygge, at scener som på filmen kan forekomme. Det er en ledelsesmæssig vurdering, at risikoen for forråelse på den type afdeling er høj, og det har indgået i strategien for udvikling i 2006.

- Ledelse og administration på færre hænder mhp. frigørelse af ressourcer til beboerne.
- Tydelig ansvarsfordeling (afdelingsleder, gruppekoordinatorer, medarbejdere).
- Ny sammensætning og sammenlægning af personalegrupper (større grupper er mindre sårbare i forbindelse med fravær og giver bedre mulighed for kontinuerlig faglig udvikling).
- Alle medarbejdere skal arbejde i 2 huse (primære/sekundære funktioner) for at undgå fastlåsthed, og mindske risikoen for forråelse og udbrændthed.
- Fokus på det professionelle/forpligtende samarbejder, den pædagogiske faglighed, samt mundtlige og skriftlige formuleringer, (omgangstonen påvirker holdningen til det pædagogiske arbejde og omvendt).
- Samkøring af nattevagten (nattevagtteams) med henblik på bedre arbejdsmiljø

- Af hensyn til personalets sikkerhed, er der indkøbt overfaldsalarmer. Disse er imidlertid endnu ikke taget i brug.
- Flere personaleressourcer når beboerne er hjemme. Dette udviklingstiltag har ikke båret frugt pga. højt sygefravær.
- Supervision som fast tilbud til personalet hver 6. uge.
- 1 temadag vedr. pædagogisk praksis (håndteringer) og begrebet forråelse. 98% af afdelingens personale deltog.
- 2-dages psykiatrikursus for 6 medarbejdere.
- Tættere samarbejde med dagtilbud.

Den nødvendige udvikling af afdelingen, som har været i gang i perioden februar til december 06 med ovenstående indhold, er afsluttet. Det vil fortsat være en stor udfordring at sikre kvalificerede ansatte både i faste stillinger og som vikarer. Det er en afdeling, der rummer de svageste beboere og derfor burde have den højeste faglige ekspertise. Dette har indtil videre ikke været muligt. Afdelingslederen er bevidst herom.

Er handleplanerne for den enkelte beboer blevet brugt proaktivt i dagligdagen på den berørte afdeling?

Handleplanerne fungerer som omdrejningspunkt i de enkelte afdelinger på Strandvænget, og det er den enkelte afdelingsleder, som har ansvaret for arbejdet med handleplaner.

Status pr. 31. december 2006: Af 159 manglede 21 handleplaner at blive udarbejdet/revurderet. For den aktuelle afdeling 15 – 18 var 26 af 31 planer opdateret. Af de eksisterende 5 handleplaner er 2 udarbejdet og ligger til renskrivning i administrationen, mens 3 er i gang med at blive udarbejdet i afdelingen af kontaktpersonen. De forventes at være færdige indenfor få uger.

Med henblik på at gøre arbejdet med handleplaner synligt, systematisk og enklere er Strandvænget i færd med at indgå aftale om at indkøbe og implementere et socialfagligt edb-system, BOSTED. Systemet vil kunne kvalificere og effektivisere det faglige arbejde.

Ud fra tilsynsrapporten for 2004 fremgår det, at *"der skal fortsat være opmærksomhed på optimering af handleplansarbejdet"*. Dette blev i 2005 fulgt op af en henstilling til ledelsen om snarest at få udarbejdet handleplaner og afholdt handleplansmøder for de 11 beboere, der ikke har haft afholdt handleplansmøder indenfor de seneste to år.

Det kan ud fra ovenstående konkluderes, at der på Strandvænget har været arbejdet intenst på at opkvalificere handleplansarbejdet. Men samtidig at det ikke er lykkedes, at få udarbejdet handleplaner for alle trods henstillinger i

tilsynsrapporterne fra 2004 og 2005, ligesom handleplanerne ikke i tilstrækkelig grad er fulgt op løbende.

Hvad har man fra Region Syddanmark og Strandvængets lokale ledelse efterfølgende gjort, for at følge op på de angiveligt urimelige forhold både i forhold til beboere, deres handleplaner og de pårørende, så de kan genvinde tilliden til Strandvænget?

Region Syddanmark har efter udsendelsen taget en række initiativer for at klarlægge forhold på Strandvænget, som udsendelsen viser, samt forebygge at lignende problemstillinger kan gentage sig nu og i fremtiden.

- Der er indført skærpet tilsyn med Strandvænget med særligt henblik på afdeling 15 – 18. Tilsynet udføres af 2 socialpædagogiske konsulenter fra Regionshuset. På baggrund af tilsynet udarbejdes en tilsynsrapport medio marts 2007, hvorefter det vurderes, hvilke initiativer der yderligere skal tages over for Strandvænget.
- Region Syddanmark har udbedt sig en redegørelse for forholdene hos Strandvængets ledelse. Heri beskriver forstanderen de initiativer, der er taget på Strandvænget.
- Region Syddanmark har efter TV udsendelsen iværksat en hurtig undersøgelse af de rejste problemstillinger i forhold til alle regionens øvrige sociale og socialpsykiatriske bo- og dagtilbud samt specialundervisningsinstitutioner.
- På et møde med pårørendegruppen og ledelsen af Strandvænget samt regionens socialområde den 20. februar 2007 er der taget initiativer til at nedsætte et nyt pårørenderåd ved Strandvænget.
- Dokumentarudsendelsen "Er du åndssvag" blev drøftet på et ledermøde med samtlige ledere af regionens sociale og socialpsykiatriske bo- og dagtilbud den 19. februar 2007, hvor lederne opfordredes til at drøfte udsendelsen med medarbejderne. Lignende opfordring var allerede udsendt til lederne den 14. februar 2007 med anvisning af mulighed for efterfølgende at se udsendelsen.
- Region Syddanmark har endvidere nedsat en arbejdsgruppe med eksperter fra regionen, institutioner og uddannelsessteder, der inden udgangen af marts måned skal fremlægge en plan for udvikling af den pædagogiske indsats over for voksne udviklingshæmmede i Region Syddanmark. Arbejdsgruppen vil tage udgangspunkt i de problemer, som

TV2-udsendelsen sætter fokus på. Arbejdsgruppen inddrager yderligere eksterne eksperter i arbejdet.

- Der er indledt afskedigelsessag mod forstander Dorrit West, som er fritstillet. I den forbindelse er der konstitueret en ny forstander og souschef, som skal varetage de fremtidige opgaver.

På Strandvænget er der efter optagelserne gjort følgende for at rette op på de urimelige forhold.

- De 4 hovedpersoner på filmen har ikke været i arbejde, siden filmen blev vist
- Den akutte personalemangel dækkes af andre afdelinger + vikarer.
- Afdelingsleder har skærpet fokus på beboere og personale i huset.
- De resterende medarbejdere har modtaget supervision efter udsendelsen

Besvarelse på udvalgsspørgsmål 109, almindelig del, om Region Syddanmark har modtaget klager over behandlingen og omsorgen i forhold til beboere på Strandvænget.

Har Region Syddanmark og/eller det tidligere Fyns Amt modtaget klager – eller henvendelser der kan tolkes som klager – over behandlingen og omsorgen i forhold til beboerne på Strandvænget?

Gennem de sidste to år har handicapafdelingen i Fyns Amt behandlet to skriftlige klager. De omhandlede henholdsvis reduktion i dagtilbud og den særlige servicebetaling, som nogle beboere betaler. Strandvænget har ikke modtaget formelle klager over pleje, omsorg og omgangstone de sidste to år.

Handicapafdelingens afdelingschef i Fyns Amt har flere gange deltaget i Strandvængets møder med forældre- og pårørendeforeningen, som desuden i 2004 havde et møde med social- og psykiatriudvalget. De gennemgående temaer på disse møder har været økonomi, utilfredshed med den lovpligtige servicebetaling og utilfredshed med serviceniveauet for beboernes aktivering. Endvidere har generelle budgetproblemer på Strandvænget været et tema.

I forbindelse med de afholdte tilsyn er der fra de pårørendes side givet udtryk for, at der gerne må være flere oplevelser/aktiviteter for den enkelte, og at beboerne gerne vil betale for det. Derudover nævnes det, at det er synligt, at personaleressourcerne er blevet færre, hvilket har betydning for beboerens mulighed for at få opfyldt individuelle ønsker.

Besvarelserne bygger på informationer hentet fra den officielle redegørelse fra Strandvænget, Region Syddanmarks redegørelse for forholdene omkring sagen vedrørende Strandvænget, de to tilsynsrapporter fra 2004 og 2005 samt informationer fra Strandvænget vedrørende til- og fratrædelse af personale og ledelse samt uddannelsesniveau af personalet på den berørte afdeling.